15e JAARGANG | CURACAO DEN 12den FEBRUARI 1898. | No. 737

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20

Curaçao, 11 Februari.

GELEERDHEID UIT DE TWEEDE HAND.

Voor hen, die zich de weelde niet kunnen veroorloven artikelen uit de eerste hand zich aan te schaffen, bestaat er geen bezwaar uit de tweede hand te koopen. Immers zaken uit de tweede hand kunnen evengoed in het gebruik voldoen, al hebben sommige bevoorrechten het aantrekkelijke van het nieuwe reeds genoten. Doch wanneer die tweedehands-artikelen niet alleen reeds in het bezit van anderen zijn geweest, maar ook gebleken zijn onbruikbaar en uitgediend te wezen, dan moet de kooper uit de tweede hand zich inachtnemen voor zulke waar en hij zou wijs doen met van den koop af te zien.

Hetzelfde kan ook gezegd worden van producten op intellectueel gebied. Het is slechts aan zeer weinigen gegeven zich uit de eerste hand op de hoogte te stellen van de vorderingen en van den vooruitgang der wetenschap, en onder die weinigen kunnen de meesten zich slechts bepalen tot niet meer dan één vak. De tweede hand, de populaire literatuur, heeft derhalve een verheven roeping te vervullen, doch helaas meestal schiet zij — wij zonderen hier zekere richting in de pers het allerminst uit — jammerlijk te kort in het nakomen van haar plicht. Brengen de mannen van het vak zelven hunne navorschingen, de uitkomsten hunner studiën onder begrijpelijke en verstaanbare termen, dan dreigt er geen gevaar dat men bedrogen zal worden; echter zulke mannen zijn een zeldzaamheid en nergens is de beunhazerij zoo groot als op het gebied der wetenschap en als bij het populariseeren daarvan. Zoo is het mogelijk, dat verouderde begrippen voortwoekeren in heel en half populaire tijdschriften en boeken, alsof die begrippen nooit weersproken zijn; over quaesties van rassen wordt gebazeld, alsof een Virchow, een Broca en zooveel andere schrijvers van de eerste hand daarover nooit iets in het licht hebben gegeven.

Zoo vindt men, om maar een voorbeeld te noemen, bij die beunhazen gewoonlijk terug de uitgediende voorstelling der geleidelijke opklimming van aap tot mensch, een opklimming volgens hen zoo nuchter en eenvoudig als die der klassen in den spoortrein; alsof de natuur haar werk zoo maar voor Jan en alleman begrijpelijk zoekt te maken. Dat de mensch anatomisch in sommige opzichten dichter bij de lagere dan bij de hoogere apensoorten staat, zulke kleinigheden worden over het hoofd gezien gelijk het specifieke verschil tusschen het verstand van den mensch en dat wat men bij de dieren ook verstand wil genoemd hebben, geheel wordt ontkend. Als de eenvoudigste zaak van de wereld worden zonder blikken of blozen onze hedendaagsche gebruiken voorgesteld als evolutie-vormen van gewoonten van apen en wilde boschbewoners, ja zelfs het is nog niet lang geleden, dat in een Hollandsch werk van de tweede hand de hebbelijkheid der Hollandsche jongens van in de boomen te klimmen om appelen te stelen werd aangehaald als een *bewijs*, dat onze aapmenschelijke voorouders zich met vruchten voedden. In dien geest doorgaande, wat zou er dan op tegen zijn te zeggen, dat de menschen thans in steenen huizen wonen als een *survivance* uit den tijd der holbewoners; dat de zwarte rok bij plechtige gelegenheden, ofte wel stalen pen, een verre nagalm is van den echten staart, die onze dierlijke voorouders ongetwijfeld heeft versierd! Er wordt dan ook op geen enkel gebied van menschelijk weten zooveel bombast verkocht als op dat der ethnologie; cultuurgeschiedenis en aanverwante vakken en in veel populair geschrijf worden hypothesen voorgesteld als uitgemaakte zaken, zoodat bij het lezend publiek de meening wordt verbreid, dat de laatste uitspraken van *de wetenschap* slechts uit onwetendheid of tegen beter weten in door dompers en duisterlingen worden ontkend.

En hetgeen wij nu gezegd hebben over die schrijvers van de tweede hand, wat betreft den oorsprong van den mensch, geldt ook om een ander voorbeeld te geven, wat zij schrijven over het huwelijk. Tot vervelens toe en zonder eenigen vasten grond onder de voeten te hebben, herhalen zij de zoogenaamde evolutie van het huwelijk: in den beginne een toestand van promiscuiteit, namelijk van volslagen bandeloosheid, waaruit zich vervolgens het matriarchaat of de afstamming, welke uitsluitend in de vrouwelijke lijn gerekend wordt, het patriarchaat en onze tegenwoordige huwelijksvorm zouden hebben ontwikkeld, overal en te allen tijde juist op een en dezelfde wijze. Westermarck, de schrijver van een voortreffelijk boek over het huwelijk, dat in vele talen is overgezet, toont echter met tal van argumenten aan, dat een toestand van algemeene bandeloosheid niet is aan te nemen, maar dat „het huwelijk door den mensch reeds als erfgoed is verkregen van een voorvader, die op een aap geleek"; een onverdacht getuigenis voorzoker, dat groote waarde heeft, omdat het door een overtuigden Darwinist gegeven wordt. Toch wordt de fraaie theorie, die reeds verouderd is, nog voortdurend door de beunhazen nageschreven, alsof ze nooit aan eenige critiek had blootgestaan.

Die onverbeterlijken stellen ook den hedendaagschen wilde voor als den zuiveren vertegenwoordiger van het oertype, waaruit den beschaafden negentiende-eeuwer zich heeft ontwikkeld. Zij schijnen daarbij zich te verbeelden, dat de natuur dien wilde met opzet op zoo lagen trap van ontwikkeling heeft gelaten om hun het groote werk der reconstructie te verlichten. Dan tot hun ongeluk is bij nader onderzoek gebleken, dat die hedendaagsche wilde een veel meer gecompliceerd wezen is dan men op 't eerste gezicht vermoedde. Hij vertoont verschijnselen van verbastering, maar ook teekenen van vooruitgang, zijn zeden en gewoonten zijn zoo uiteenloopend en zoo wonderlijk dooreengemengd bij eenzelfde volk, dat het beeld eener geleidelijke ontwikkeling nergens te vinden is.

Niet dan door een geduldig en onpartijdig onderzoek, met geen andere beschouwingen dan die steunen op de waargenomen feiten en door nauwgezette, onderlinge vergelijking is het mogelijk geworden na te gaan, hoe *sommige* instellingen en gebruiken bij de volkeren onder daartoe gunstige omstandigheden *kunnen* (niet *moeten*) ontstaan. Maar bij den tegenwoordigen stand onzer kennis is het onmogelijk een overzicht te geven van den ontwikkelingsgang, dien de *geheele* menschheid als onder den drang van een natuurwet *altijd en overal* doorloopen heeft. Om van één enkel gebruik

---

FEUILLETON.

UN BICICLISTA.

Mucho bez nan ta bisa, koe mi tin un caracter violento, i si mi huzga mi moda di trata di tempoe mi tabata chikitoe te awor, mi mester reconocé koe nan tin razon.

Aunke koe naturaleza a doena mi un bon exterior, mucho marca koe mi tin awor koe ta haci mi mahós, ta causa di mi temperamento violento. Di mas interesante di mi cicatriznan, sin duda ta un na mi cachete, koe lo mi kier conta bo su origen.

Anja pasá, ami i mi amigo Smidt a emprendé un biaha chikitoe coe bicicleta, pa nos por a poerba nos mákina nobo.

Nan a costa nos cada un 500 mark, ma pa nan boeniteza i duroe koe nan tabata, nos a keré koe nan tabata masjar barata.

Nos a stop na un restaurant, koe ta mas ó menos 10 milja for di stad. Es restaurant tabata jama *El Aguila Negra*. Nos a larga nos bicicleta keda afór i nos a drenta, pasobra nos tabatin gusto di gasta algo. Nos a bebé i bolbé bebé i nos a combida donjo di es restaurant bin gasta algo coe nos i el no a larga nos combidé pa di dos bez.

"Sorto di wiel asina koe elestik i aire, ta henteramente otro cos for di es moda bieuw duroe, nò ta berdad, señores," es donjo di es restaurant dici, mientra koe é tabata jena su glas pa di tres bez. Ta un momento pasá, un homber kens a jega aki també riba un bicicleta asina, ma koe wiel moda bieuw, si comparé coe esnan di boso, anto é ta un cos antigua."

"Awor no ta usa es sorto di wielnan ai mas," Smidt dici koe un poco desprecio.

"Es homber kens també a larga su bicicleta afor na porta di stal," nos huesped a sigi papia, mientra é tabata mira den bentana kiko es stranjero tabata haci. "Awor e ta poerba un di boso makinanan, i é ta hizé pa é sinti com pisá é tá."

"Es pobercito lo tin rabia riba nos pa motiboe di nos famoso bicicleta," mi dici.

"Awor el a subi un, pa é mira com é ta corré," es donjo di posada tabata sigi papia, — i mi mester bisa é ta bai bon — pronto é ta perdé for di bista?"

"Anto é ta un ladron, un ladron di bicicleta!" Smidt tabata grita.

"Calmá bo," mi dici i mi a tira mi glas na suela. "Mi ta bai su tras i unbez lo mi cohé!"

"No trata coe mucho brutalidad, Georg!" Smidt dici, "mehor larga mi bai," i el a lamanta koe tanto violencia koe el a dal nos huesped na suela, el a keda lora abao.

"Sigi mi riba su bicicleta!" mi dici mientra koe mi tabata subi es un di Smidt, pasobra e ladron a cohé es un di mi — i coe un velocidad extraordinario mi a sigi tras di es ladron, mientra nos huesped a percura pa Smidt paga promé toer loké nos a gasta.

Es ladron tabata hopi leuw for di mi i, té na biramento di un camina mi por a miré di aleuw com é tabata bai coe tantoe velocidad, té koe el a bolbé perdé for di mi bista.

Mi a haci tanto esfuerzo koe mi tabata por, pasobra e ladron tabata parcé un bon biciclista. Asina nos tabata sigi tras di otro; hendenan di coenucoe tabata sali mira nos spantá, mientra di bez en cuando cachónan tabata sali corré nos tras.

Por fin mi a ripara koe es ladron a coeminza cansa i koe é tabata bai mas poco-poco. Un bahada di camina a bin tardé poco mas tanto, calcula es distancia koe tin den mi coe né, un distancia di apena un 200 metro.

"Baha miserabel!" mi a grité mientra instintivamente mi a saca kasji di mi pipa for di mi saco i mi a haci manera mi tabata mik.

"Baha, sino mi ta tira bo mata!" Un movecion koe el a haci a doena mi di comprendé, koe el a tendé mi amenaza.

"Porfin mi a haja bo, mi dici ora mi a haci un último esfuerzo i koe mi a jega cerca djé. Baha i entrega bo!"

"Haci loké bo kier, ma mi no ta baha!" mi enemigoe a respondé mi.

"Kiko lo mi haci." Mi tabata corda den mi mes. Mi baha i cohé? anto lo é corré bai for di mi. Lo mi corré pasa riba djé.

Esai tabata un inspiracion di momento — manera rayo i coe violencia mi a haci loké mi a pensa... Resultado tabata spantoso.... mescos koe colision di dos locomotora na chikitoe, es ladron tabata lora na suela den es bicicleta na pida-pida, i mi mes a cai aja banda coe un pia pegar den wiel.

Coe masjar trabao mi por a libra mi for di den mi estado i mi tabata mira com e ladron tabata hui bai, koe un pida wiel pasá den su garganta.

Tabata un bista boenita, ma mi no tabatin gusto di observa loké a pasa pa su banda cómica.

Si, si no tabata mi bicicleta, sigur lo mi a hari, ma sabiendo koe ta di mi i koe e ladron a kita bai també for di mi a haci mi furioso.

Mi a bolbé coeminza poersigié i mi a large e mákina di Smidt koe parcé á distruí masjar.

Mi a sigi su tras i mi a pasa den un coenucoe koe nan a caba di cera coe alambra coe pua. Mientra koe es ladron a jega caba den camina mi tabata pega den es puanan di alambra koe a kibra toer mi panja i rasca toer mi curpa na sanger.

Nos tabata poco distancia noema,

met voldoende argumenten den oorsprong in het licht te stellen, daartoe wordt meer hersenarbeid vereischt dan om een boekdeel op te vullen met quasi-wetenschappelijke phantasieën.

Wij werden tot het schrijven van het bovenstaande gebracht, doordat ook onder ons dikwijls beschouwingen over philosophie, godsdienst, geschiedenis en over wat al niet meer, worden ten beste gegeven, die den toets eener gezonde critiek niet kunnen doorstaan en waarvan de schrijvers volstrekt niet op de hoogte zijn van de wetenschap van dezen tijd. Wij hebben hier te doen met een kraam van tweedehands-geleerdheid, waarin zelden iets deugdelijks wordt aangeboden en waarin de groote massa bestaat uit artikelen, die het lezen niet waard zijn. Voor het lezend publiek achten wij die artikelen ten eenenmale ongeschikt en zelfs gevaarlijk.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementsbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 4 dezer maand, No. 74, is het aan den Heer H. J. BEAUJON, Officier van Justitie bij den Raad van Justitie op St. Eustatius verleend binnenlandsch verlof, met twee maanden verlengd.

Kerkelijke berichten.

Zondagmorgen omstreeks zes uur arriveerde alhier met de *Philadelphia* van de *Red D Line* Z. D. H. Mgr. F. MARVEZ, Bisschop van Maracaibo, vergezeld door vier priesters van Maracaibo, die bij de bisschopswijding van Z. D. H. te Caracas tegenwoordig waren. Omstreeks half acht droeg Z. D. H. de H. Mis in de Sint-Annakerk te Otrabanda op. Dinsdagmorgen bracht Mgr. MARVEZ een bezoek aan het Colegio "Sto. Tomás," en in den namiddag van dienzelfden dag aan het Groot-Seminarie te Scherpenheuvel; Woensdagmorgen werd het pensionaat Welgelegen bezocht. Woensdagmiddag omstreeks één uur vertrokken Z. D. H. en de hem vergezellende priesters met de *Maracaibo* van de *Red D Line* naar Maracaibo, waar een feestelijke ontvangst hen wachtte.

Mgr. F. MARVEZ werd den 4den October 1839 te Valencia geboren. Den 24sten December 1863 werd hij priester gewijd, daarna benoemd tot kapelaan aan de Metropolitaan-Kerk te Caracas, vervolgens pastoor te Pto. Cabello, Villa de Cura, Turmero, Petare en laatstelijk pastoor der Sint-Rosaliakerk te Caracas. Ook was Mgr. MARVEZ Kanunnik-Thesaurier van het Metropolitaan-Kapittel. Den 25sten October 1897 werd Z. D. H. door den H. Stoel benoemd tot Bisschop van Zulia en den 16den Januari laatstleden door den Aartsbisschop van Caracas, Z. D. H. Mgr. C. UZCÁTEGUI, tot Bisschop gewijd. Den 23sten daaraanvolgende deed Mgr. MARVEZ de eerste plechtige Pontificale H. Mis in de Sint-Rosaliakerk te Caracas.

---

for di oenda e bicicleta di Smidt tabata. Es ladron a probecha di ocasion durante tempoe koe mi tabata pegá i el a cohé e bicicleta di mi amigo i el a corré bai.

Mientra koe mi tabata mira mi bicicleta toer distruí i kibrá, Smidt a bini riba es makina bieuw di es ladron. Mi a bai contré.

"Mi Dios, ta com bo ta asina, Georg?" el a grita mi for di rosea. Terrible! i oenda mi bicicleta ta?"

"Perdir, henteramente perdir! E tin é!"

"Perdir? el a bai coe né?" el a repiti furioso. I bo ta keda para aji? Bo a larga é bai, cobarde? — Oenda di bo ta? — Bo a larga e bai coe toer dos — mi no ta mira di bo...."

"Esai ta esun di mi," mientra mi tabata moenstra riba e pidanan kibrá, koe tabata un dos paso nos dilanti.— E no kier a baha; el a corré bai, un ora i mei mi a sigi su tras den camina trabahosa, por ultimo el a cohé bo bicicleta i el a desaparece.—Bo ta comprendé mi awor?"

"Comprendé. Si mi ta comprendé awor koe bo ta un loco, un bobo, un burico, un........

Fin di cuenta tabata, koe mi mester a paga bicicleta di Smidt, i mi a bira mil mark mas pober i sin a keda coe mi un bicicleta.

——o——

Havennieuws.

Wegens de gevallen van gele koorts, welke zich op ons eiland hebben voorgedaan, heeft de Engelsche boot *Mexican* van de *West Indian & Pacific Company*, die Dinsdag te La Guaira aankwam, onze haven niet aangedaan en is naar de havens van Colombia doorgestoomd. De lading, voor hier bestemd, zal nu met de eerste gelegenheid worden teruggezonden. De *Darian* van dezelfde maatschappij, die de volgende week hier verwacht wordt, zal echter onze haven binnenkomen.

***

Maandagmiddag kwam de *Prins Willem III* van den *K. W. I. M.* hier binnen. Deze boot heeft op de reis tusschen New-York en hier zwaren storm gehad en de zeeën gingen zoo hoog, dat men het noodig oordeelde rondom het schip olie uit te gieten, teneinde de kracht der golven te breken. Ook bracht de *Prins Willem III* hier een bootwerker aan, die bij het lossen te Haiti een zak op zijn been had gekregen, zoodat dit gebroken was. Hij werd hier naar het R. K. Gasthuis gebracht.

***

Maandag bracht de *Gouverneur van Heerdt*, komende van Bonaire, hier aan een persoon, die beschuldigd wordt van diefstal.

***

Gisterenmorgen stoomde de *Pouyer Quertier* van de *Compagnie Française des Cables Télégraphiques* onze haven binnen. Gelijk men weet, is reeds meer dan een maand de telegraphische verbinding tusschen La Guaira en ons eiland verbroken, zoodat alle berichten tusschen beide stations via Coro moesten verzonden worden. Na den kabel van Sto. Domingo, die bij de jongste aardbevingen beschadigd was, te hebben hersteld, ging de *Pouyer Quertier* naar La Guaira, waar zij Woensdag aankwam en na daar de werkzaamheden begonnen te hebben, kwam zij gisteren hier om het werk te vervolgen. Wanneer de verbinding hersteld is, gaat de *Pouyer Quertier* via La Guaira naar Martinique.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

I. M. Debrot, Lorenzo Tarald, Jacobus Willems, Ana Jesefina Ponce, Eduardo Evertsz, Johanita de Cuba, Lisandrina Tirman, Elodia Curiel, Anna Theodora Wungut, J. S. Raven, De Gustave Estrada P., Testas Jose Antonio Niño, B. van Kuyk, Agusta Abramson, B. M. A. Correa, M. & J. Cardoze, M. H. Penso, Amalia Sloeper, Donato Jannuzzeli (2), Delvalle & Correa, B. D. Osorio (aang.)

***

Gelijk wij reeds vorige week hebben gemeld, vertrekt de Nederlandsche schoener *Gouverneur Van den Brandhof* aanstaanden Maandag den 14n dezer naar de eilanden St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba. De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

Onderwijs.

De meisjesscholen voor onvermogenden te Scharloo naderen hunne voltooiing en zullen weldra betrokken kunnen worden. Daarin zullen geplaatst worden de meisjes, die thans schoolgaan op het Plein van Pietermaai. Wanneer het schoolgebouw van Pietermaai verlaten is en de noodige verbeteringen en ook eenige verfraaiing daaraan zal zijn aangebracht, zal daarin worden overgeplaatst de jongensschool, bestuurd door de Eerwaarde Fraters, die thans gevestigd is in het gebouw der Sint-Jozefsgezellenvereeniging aan het Waaigat. Bij het voortdurend toenemen van het aantal schoolgaande jongens is deze school reeds sinds geruimen tijd te klein gebleken.

Schutterij.

Van de Heeren J. VAN LIER Ez., E. SENIOR en E. M. PENSO, sergeanten van de dienstdoende Stedelijke Schutterij alhier, die voorgedragen waren om bevorderd te worden tot 2n Luitenant bij gemeld korps, werd als zoodanig de Heer J. VAN LIER Ez. laatstleden Zaterdag door den Hoogedel Gestrengen Heer Gouverneur aangesteld.

Zondagavond was het ten huize van den Weledel Gestrengen Heer VAN LIER receptie, gevolgd door bal, dat gegeven werd ter eere der Officieren van de Schutterij. Omstreeks acht uur bracht het muziekkorps der Stedelijke Schutterij den nieuwbenoemden Luitenant een serenade.

— Eveneens werd bij gouvernements-beschikking van den 10n dezer van de voorgedragen Heeren EDGAR SENIOR, E. M. PENSO en H. STATIUS MULLER, sergeanten bij de Stedelijke Schutterij alhier, de Heer EDGAR SENIOR benoemd tot 2n Luitenant bij de Schutterij.

Kroningsfeesten.

Sinds eenige dagen wordt bij de ingezetenen der stad door de Kroningsfeest-Commissie bijdragen ingezameld voor de feestelijkheden te geven bij gelegenheid van de troonsbestijging door H. M. de Koningin. Wij mogen deze collecte zeker wel in de milddadigheid van allen aanbevelen, daar het hier een feest geldt, dat door het geheele volk op de luisterrijkste wijze moet gevierd worden. Ook vernemen wij, dat er plan bestaat den 19den Maart in Theater Naar een literarische en muzikale soirée te houden, waarvan de opbrengst zal strekken om het slagen van bovengenoemd feest nog meer te verzekeren.

De Hollandsche Credietbank.

Door den vertegenwoordiger alhier van de Hollandsche Credietbank te Amsterdam, den Heer NICOLAS J. H. CURIEL, werd ons toegezonden *Prospectus en Verlotingskalender* van bovengenoemde Bank. Uit de in dat boekje voorkomende *Wenken omtrent loten en hun bezit* blijkt het ten duidelijkste, dat ieder houder van één of meer Premieaandeelen niet alleen kans heeft een grooten prijs te winnen, maar ook verzekerd is zijn inleg of in vele gevallen nog meer dan dit terug te ontvangen.

Essence de Bénédictine.

Toen wij de vorige week, strijdend voor de echte *Bénédictine*, zeiden, dat zij, die knoeien met *Essence de Bénédictine*, de magen en den smaak hunner gasten bederven, vermoedden wij niet dat deze week diezelfde *Essence* ons nog ter beproeving zou worden aangeboden. Verbeeldt u, er werd ons in het begin der week toegezonden een flesch, inhoudende een liter drank, die gemaakt was van *Essence de Bénédictine* en daarom den naam van *Bénédictine* ontvangen had. Vergezeld was die flesch — nota bene van een liter inhoud alsof de quantiteit vergoeden moest wat aan de qualiteit ontbrak — van een onderteekend schrijven, waarbij ons verzocht werd van den drank, dien de flesch inhield, een proef te nemen en dan onpartijdig te oordeelen, of de onechte *Bénédictine* van de echte te onderscheiden is.

De toezender zal ons niet kwalijk nemen, dat wij onze gezondheid niet aan de voorgestelde proef hebben gewaagd, maar uit bezorgdheid den inhoud daarvan onaangeroerd lieten. En die maatregel was maar goed ook! Bij toeval ontmoetten wij dezer dagen iemand, die, toen wij hem over de toezending der flesch zoogenaamde *Bénédictine* spraken, ons verhaalde, hoe hij zelf eens de gevolgen van zulk een drank had ondervonden. Van een gezelschap, dat dien eigengemaakten drank gebruikt had, had den volgenden morgen de een hoofdpijn, de andere maagpijn, een derde was lusteloos en al de overigen waren min of meer wat men noemt onpleizierig. Wat van deze bevinding de conclusie moet zijn, laten wij het liefst door onze lezers zelven besluiten; misschien dat onze toezender het verder gebracht heeft in de vervaardiging van valsche *Bénédictine* dan de persoon, die in het aangehaalde geval wordt verondersteld.

Ook onthouden wij ons hier van namen noemen, wanneer er soms een Agentschap van *Essence de Bénédictine* op ons eiland wordt geopend, dan is het nog tijd genoeg om het te doen.

Guatemala.

Er wordt bericht, dat de President van Guatemala, REINO BARRIOS wiens bestuur zich kenmerkte door overdreven gestrengheid en die zichzelven nog niet lang geleden tot dictator verklaarde, Woensdag vermoord is. Bijzonderheden omtrent dien moord ontbreken nog.

NEDERLAND.

Prof. Bolland door zijn eigen leerlingen beoordeeld.

Uit den Leidschen Studenten-almanak is onderstaande critiek op den hooggeleerden heer Bolland genomen, die indertijd zooveel van zich heeft doen spreken, maar in gebreke bevonden wordt, nu het geldt zijn,— zoo niet beroemden — dan toch geruchtmakenden naam eer aan te doen.

Evenals verleden jaar nam de letterkundige faculteit in hare vergadering van 5 Nov. het besluit, de gewone college-verslagen achterwege te laten, doch ook ditmaal voor de colleges van prof. Bolland nog eene uitzondering te maken.

Aanleiding hiertoe gaf het niet verwezenlijken van de verleden jaar uitgesproken hoop, dat de belangstelling in deze colleges in dezelfde mate mocht blijven voortduren. Werd deze belangstelling gaandeweg minder, dan ging hiermede een verlies voor de universiteit gepaard; want wie was prof. Bolland niet dankbaar voor zijn ernstig pogen, om den sinds lang vervlogen lust voor de philosophie weer op te wekken? Wij achten ons daarom zoowel tegenover de universiteit als jegens Z. H. G. verplicht hem te wijzen op dat, wat oorzaak zou kunnen zijn van mindere waardeering zijner colleges.

Dat zijn in de eerste plaats eenige uiterlijkheden. Zoo krijgen we op bijna ieder college van prof. Bolland eensdeels dringende aanmaningen te hooren, om trouw zijne lessen te volgen, anderdeels verwijten tegen hen, die zijne colleges niet volgen, waarmede ze volgens Z. H. G. te kennen zouden geven, aan eenige hoogere ontwikkeling niet in 't minst behoefte te hebben.

Op de aankondigingsbriefjes van de colleges vinden we hetzelfde terug, terwijl ten overvloede *handjes* de aandacht daarop moeten vestigen; aan dit alles is iets wat zou kunnen doen denken aan reclame maken, en ook de schijn daarvan moet o. i. aan eene universiteit vermeden worden.

Evenmin als hiermee kunnen we ons vereenigen met prof. Bolland's gewoonte, in zijne voordracht plotseling halt te houden, in een zin of in een woord, ten einde het ontbrekende door een koor van stemmen uit de parterre te laten aanvullen.

Maar niet tot de uiterlijkheden behoort het afbreken van professoren, die aan onze universiteit sinds lang een welverdienden roem hebben verworven. Niet dat deze pogingen, om hen in onze achting te doen dalen, ook maar eenigszins succes hebben, maar het doet ons niettemin zeer onaangenaam aan, nog daargelaten dat hiermee veel kostbare tijd — over welks korten duur prof. Bolland altijd zoo klaagt — verloren gaat. Dit laatste kan mede gezegd

worden van Z. H. G.'s gewoonte, om in stede van college te geven in wat hij aankondigt—en hoeveel zouden we kunnen leeren, als hij bij zijn eigenlijk onderwerp bleef—ons bijna ieder college-uur de helft van den tijd bezig te houden over de uitspraak van het Grieksch.

Werd hierover een afzonderlijk college gegeven, misschien zouden dan vele weetgierigen elkaar verdringen, om dit te hooren; maar velen, die Plato willen hooren uitleggen, laat de uitspraak van het Grieksch totaal koud — dit mag dan eene bekrompen opvatting zijn of niet;— vooral om Plato of Aristoteles is 't velen te doen.

Hier komt bij, dat prof. Bolland's ideeën hieromtrent ons vaak meer opgedrongen dan medegedeeld worden, en dit zou ernstig nadeel kunnen doen aan het beginsel van vrijheid van opvatting, dat altijd in Leiden gehuldigd is.

We hopen, dat prof. Bolland ter harte zal willen nemen, wat we meenden over zijne colleges te moeten zeggen, overtuigd, dat, evenals hij, ook wij met leedwezen zouden zien, dat de philosophie meer tot de in Leiden niet beoefende vakken ging behooren.

Atjeh.

Uit een particulier schrijven, dat wij met de laatste mail uit Malang op Java ontvingen, vernemen wij van alleszins bevoegde zijde omtrent den toestand te Atjeh het volgende:

Op Atjeh gaan wij goed vooruit, verliezen lijden wij weinig of geene. Ze zijn vreeselijk bang, want nog nooit hebben zij zooveel slaag gehad als in het afgeloopen jaar. In 't begin van het volgend jaar (1898) zal echter de expeditie naar het landschap Pedir plaats hebben. Het al of niet gelukken van deze expeditie zal veel invloed uitoefenen op den gang van zaken. Gelukt het, dan kunnen wij ook zeggen, dat de pacificatie gelukken zal. Het bataljon, dat te Malang in garnizoen is, neemt er ook aan deel. Het is nu reeds op oorlogssterkte gebracht en verricht niets dan oorlogshandelingen.

BUITENLAND.

Frankrijk. — Wij meenden thans met de vrijspraak van majoor Esterhazy aan het einde te zijn van de Dreyfus-zaak, en nu moeten wij uit de bladen vernemen, dat wij pas aan het begin staan. Dat begin nu wordt ingewijd met een brief van den beruchten romanschrijver Zola aan President Faure, waarin met naam en toenaam alle hooggeplaatste militairen, generaals en hoofdofficieren, die in het geding Dreyfus-Esterhazy een rol hebben gespeeld, van plichtsverzuim, zoo niet erger, worden beschuldigd. In naam van de eer, de rechtvaardigheid en de zedelijkheid doet de man, wiens werken één groote en schandelijke beleediging van al deze edele gevoelens geweest zijn, een beroep op President Faure. Het begin van Zola's brief — een ware akte van beschuldiging, die door heel Frankrijk, dat nog eenig gevoel van eer heeft, een kreet van verontwaardiging en afschuw heeft doen opgaan — luidt als volgt:

Mijnheer de President!

Sta mij toe, bezorgd te zijn voor uw roem en u te zeggen, dat uw gesternte, hetwelk tot nog toe zoo gelukkig geweest is, bedreigd wordt met het gevaar van bevlekt te worden door een schandelijke en onuitwischbare smet. Gij zijt ongeschonden uit gemeene lasteringen te voorschijn gekomen; gij hebt de harten veroverd; gij straalt in de apotheose van het vaderlandlievende feest, dat het bondgenootschap met Rusland voor Frankrijk geweest is; en gij bereidt u voor, de plechtige zegepraal onzer wereldtentoonstelling voor te zitten, die onze groote eeuw van arbeid, waarheid en vrijheid zal bekronen. Maar welk een smet voor Uw naam — ik zei bijna uw regeering — is niet die afschuwelijke zaak Dreyfus! Een krijgsraad heeft het, op bevel, gewaagd een Esterhazy vrij te spreken, wat een kaakslag van de ergste soort is voor alle rechtvaardigheid. Frankrijk heeft die smet op de wang, en de geschiedenis zal opteekenen, dat onder uw presidentschap zulk een maatschappelijke misdaad kon bedreven worden. Daar zij gedurfd hebben, zal ook ik durven. Ik zal de waarheid zeggen, want ik heb beloofd ze te zegen, indien de justitie haar niet geheel en volkomen aan het licht bracht. Mijn plicht is te spreken, ik wil geen medeplichtige zijn. Mijn nachtrust zou verstoord worden door het spookbeeld van den onschuldige, die ginds in de ontzettendste kwelling een misdaad uitboet, die hij niet heeft bedreven.

U, mijnheer de President, zal ik de waarheid toeschreeuwen met al de kracht van mijn eerlijk, in opstand gekomen gemoed. Voor uwe eer ben ik overtuigd, dat gij ze niet kent. En bij wien zou ik de kwaadwillige bende ware schuldigen aanklagen, tenzij bij u, den eersten magistraat van het land?

Als vervolg op deze inleiding braakt de „eerlijke man" in zeven kolommen al de beleedigende en leugenachtige beschuldigingen uit die de Dreyfus-pers twee maanden lang als wapen gebezigd heeft, om de openbare meening op een dwaalspoor te voeren. Mathieu Dreyfus en Scheurer-Kestner —om deze twee maar te noemen — zijn openlijk in de gelegenheid gesteld, hun aanklacht toe te lichten. Zij hebben niets voor den dag gebracht dan een erbarmelijk zwijgen of even erbarmelijke uitvluchten. Maar Zola weet het. Voor dezen „eerlijken man" blijft het onderzoek, door generaal de Pellieux en majoor Ravary geleid, „een misdadig werk, waaruit de schurken gezuiverd en de eerlijke lieden bevlekt zijn te voorschijn getreden." Ten slotte komt Zola tot deze even monsterachtige als verbazingwekkende beschuldiging:

Ik beschuldig luitenant-kolonel du Paty de Clam — onbewust, ik wil het aannemen — de helsche bewerker te zijn geweest der gerechtelijke dwaling, en daarna zijn noodlottig werk drie jaar lang door de onzinnigste en schuldigste kunstgrepen verdedigd te hebben.

Ik beschuldig generaal Mercier zich, althans uit zwakheid, tot medeplichtige gemaakt te hebben van een der ernstigste ongerechtigheden van deze eeuw.

Ik beschuldig generaal Billot, de stellige bewijzen der onschuld van Dreyfus in handen gehad te hebben en ze te hebben gesmoord, zich te hebben schuldig gemaakt aan die misdaad van schending der menschelijkheid en der gerechtigheid met een politiek doel en om den generalen staf, die zich had bloot gegeven, te redden.

Ik beschuldig generaal de Boisdeffre en generaal Gonse, zich medeplichtig aan dezelfde misdaad te hebben gemaakt, de een zonder twijfel uit clericalen hartstocht, de ander misschien door dien korpsgeest, die de ministerieele bureau's van Oorlog maakt tot de heilige, onaantastbare ark.

Ik beschuldig generaal de Pellieux en majoor Ravary een schurkachtig onderzoek te hebben gevoerd, waaronder ik versta een onderzoek van de monsterachtigste partijdigheid. Het rapport van den laatste is een onsterfelijk monument van naïeve onbeschaamdheid.

Ik beschuldig de drie schriftdeskundigen, leugenachtige en bedriegelijke rapporten te hebben opgesteld, tenzij een geneeskundig onderzoek hun door een oogziekte en een verstandsziekte aangetast verklaart.

Ik beschuldig de ministerieele bureau's van Oorlog, een afschuwelijken veldtocht in de pers te hebben gevoerd, om de openbare meening op een dwaalspoor te brengen en hun misslagen te dekken.

Ik beschuldig ten slotte den eersten krijgsraad, het recht te hebben geschonden, door een beschuldigde te veroordeelen op een geheim gebleven stuk; en ik beschuldig den tweeden krijgsraad, die onwettigheid te hebben gedekt, door op zijn beurt de gerechtelijke misdaad te begaan van desbewust een schuldige vrij te spreken.

Ik weet zeer goed, dat ik, door deze beschuldigingen uit te spreken, val onder de termen van de perswet, die het misdrijf van laster straft, en ik doe dat vrijwillig en met bewustheid. Ik ken de lieden niet, die ik beschuldig; zij zijn voor mij slechts de belichaming van een geest van maatschappelijk kwaaddoen.

De *Verité* en meer andere Fransche bladen merken op, dat het beste antwoord op deze aanklacht zou zijn, Zola een dwangbuis aan te trekken en in een krankzinnigengesticht te stoppen. Maar de gerechtigheid eischt voldoening, en daarom is door de regeering een vervolging tegen Zola ingesteld.

— Men begrijpt, welk een ontroering Zola's brief ook in de Kamer der afgevaardigden heeft teweeggebracht, en de wakkere graaf de Mun maakte zich — reeds voor de tweede maal — tot den tolk van alle weldenkenden, toen hij het schandelijk bedrijf van Zola gispte en voor de eer der aanvoerders van het leger opkwam. De minister-president Méline verklaarde de algemeene ontroering te begrijpen. De regeering zal den dader voor de rechtbank brengen, in de hoop dat de Kamer vertrouwen zal stellen in de wijsheid en de energie der regeering. Graaf de Mun hernam, dat regeering en Kamer aan het leger een betuiging van vertrouwen verschuldigd zijn: men kan onmogelijk den stroom van beleedigingen laten voortgaan. Nu nam de minister van Oorlog, generaal Billot, het woord, zeggende, dat het thans de vierde maal was sedert een jaar, dat hij geroepen wordt het gezag van het gewijsde te verdedigen. Het leger minacht de aanvallen, maar het is smartelijk, het zóó te zien aanvallen ten aanschouwe van den vreemdeling. Het leger werkt; als men het noodig heeft, zal het zijn plicht doen. De socialist Jaurès gispte het stelsel van behandelen met gesloten deuren en riep uit: "Gij zijt bezig de republiek over te leveren aan de generaals." Toen minister Billot antwoordde, viel de uiterste linkerzijde hem herhaaldelijk in de rede. Namens de vooruitstrevenden zei Cavaignac, dat zij het leger niet willen aanvallen. Hij was overtuigd, dat Billot met een enkel woord de Dreyfus-campagne kon doen eindigen. Ten slotte vroeg hij mededeeling van het geheime stuk, dat van beslissenden invloed was op Dreyfus veroordeeling. Minister-president Méline zei, dat het onmogelijk was, in de Kamer een proces te hernieuwen, dat door den krijgsraad was afgedaan. Het einde was, dat met 312 tegen 122 stemmen een motie van vertrouwen in de regeering werd aangenomen, — het eerste antwoord op Zola's schandleijken brief.

—o—

FOTOGRAFIA SOUBLETTE

Este muy conocido Taller se ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescas para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO
de 8 A. M. – 4 P. M.

LUZ DIAMANTE,
LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.
Libre de Explosión, Humo y Mal Olor.
— De Venta Por —
Las Ferreterías y Almacenes de Víveres.

---

van Houten's Cacao

Wordt door de Cacao-kenners wegens hare voortreffelijkheid en heerlijken smaak boven andere merken verkozen.

DE door ons in 1867 uitgevonden ***Fijne Palmitine Zeep*** is de meest gerenommeerde Nederlandsche Toiletzeep, fijn geparfumeerd, bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitmuntend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte onveranderlijk en niet aan uitdrogen onderhevig is.

Onze ***Palmitine Zeep*** staat onder voortdurende contrôle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS Wzn. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk "***HET ANKER***" voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaaksels.

SOLIEDE VERKOOPERS GEZOCHT.

GEBR. DOBBELMANN,
Nijmegen. *Zeepfabrikanten*

Botica Central

— o —

DE LANNOY & Co

CURAZAO – OTRABANDA

CALLE ANCHA No 160

Teléfono No 107.

Surtido completo de drogas y medicinas de patente de las más modernas; perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, semillas de hortalisa, cacao y chocolate de distintas marcas, vinos del Rin y tinto de los más renombrados, cerveza blanca y negra. etc. etc.,

---

ELIXIR de CAPUCHINO

PREPARADO POR

H. SUELS.

(FARMACÉUTICO.)

Esta preparación es indispensable para la salud de la muger. Su constante uso hace desaparecer la inapetencia, languidez, palidez del semblante y las manchas del rostro, extirpando al mismo tiempo todas las afecciones que provienen de las impurezas de la sangre.

Es muy eficaz para combatir la esterilidad y para estimular el desarollo en las jóvenes.

Probadlo y os convenceréis.

De venta en la Botica Central de

DE LANNOY & Co.

UNICOS AGENTES.

M.B.GORSIRA & Co

— HEERENSTRAAT —

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades,

Artículos de fantasía,

etc., etc., etc.,

MÁQUINAS DE COSER DE SINGER

LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

TOSES Y CATARROS.

Como curativo de la Tos y del Catarro no tiene igual la Emulsión de Scott. Hay gran diferencia entre "detener" ó "aliviar" y *curar radicalmente* un catarro ó tos. No puede haber curación real sin hacer desaparecer la causa de la enfermedad. La Emulsión de Scott devuelve al sistema robustez y fuerzas haciendo que no esté tan expuesto á estas enfermedades. El principio de la Tísis es á menudo un catarro ó tos. Como la

Emulsión de Scott

Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa cura tan efectivamente la tos y el catarro, se la considera muy necesaria medicina de familia que es prudente conservar en la casa contra tan fuecuentes afecciones. Es agradable al paladar. Los niños la toman con verdadero placer y los transforma de raquíticos y endebles á fuertes y rollizos, blindandolos, por decirlo así, contra las Toses y Catarros y otras enfermedades. Pruébese. No hay nada mejor para curar la Anemia.

De venta en las Boticas. Rechácense las imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

ODOL

Odol is het eerste en eenigste anti-septisch Tand- en Mondreinigingsmiddel, hetwelk in de holle kiezen en in de slijmvliezen van het tandvleesch doordringt, deze in zekeren zin verzadigt en zoo urenlang in den mond nawerkt.

N. WOUTERLOOD PJz

te LEIDEN.

FABRIKANT VAN

Verduurzaamde

Levensmiddelen.

Gedeponeerd

Fabrieksmerk

N B. Nevenstaand merk komt voor op de bodems of deksels der blikken, op de etiketten en verpakkingen.

TYD-TAFEL

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1898	Philadelph^a		Caracas		Venezuela		Philadelph^a		Caracas		Venezuela	
Vertrekt van NEW YORK....	Jan.	22	Febr.	2	Febr.	12	Feb.	23	Maart	8	Maart	17
Komt aan te CURAÇAO	„	28	„	8	„	18	Maart	2	„	14	„	23
Vertrekt van „	„	29	„	9	„	19	„	3	„	15	„	24
Komt aan te PTO. CABELLO	„	30	„	10	„	20	„	4	„	16	„	25
Vertrekt van „	„	31	„	11	„	23	„	5	„	16	„	26
Komt aan te LA GUAYRA..	Febr.	1	„	12	„	24	„	6	„	17	„	27
Vertrekt van „ ..	„	4	„	15	„	26	„	11	„	19	„	30
Komt aan te PTO. CABELLO	„	5	„	16	„	27	„	12	„	20	„	31
Vertrekt van „	„	5	„	16	„	28	„	12	„	21	„	31
Komt aan te CURAÇAO	„	6	„	17	Maart	1	„	13	„	22	April	1
Vertrekt van „	„	8	„	18	„	2	„	14	„	23	„	2
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	„	9	„	19	„	3	„	15	„	24	„	9
Komt aan te NEW-YORK....	„	15	„	25	„	9	„	21	„	30	„	9

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO....	Jan.	29	Febr.	9	Febr.	19	Maart	3	Maart	15	Maart	24
Komt aan te MARACAIBO....	„	30	„	10	„	20	„	4	„	16	„	25
Vertrekt van "	Febr.	5	„	15	„	27	„	11	„	20	„	30
Komt aan te CURAÇAO......	„	6	„	16	„	28	„	12	„	21	„	31

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.